

بسمه تعالی

امتحانات ارتقای - مرداد ۱۳۹۶

مرکز مدیریت حوزه های علمیه

معاونت آموزش

امتحانات کتبی

موضوع:	تاریخ ۴	پایه:	۴
تاریخ:	۹۶/۰۵/۲۴	ساعت:	۱۰:۳۰

نام کتاب: سیره پیشوایان از زندگی امام محمد باقر (ع) تا زندگی امام هادی (ع)

لطفاً به همه سوالات تستی و ۸ سوال تشریفی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریفی ۲ نمره)

تستی

۱. منصور دوانیقی به منظور دور نگه داشتن مردم از مکتب ائمه (ع) چه کسی را تکریم کرد و او را مفتی و فقیه رسمی معرفی نمود؟ **ب ۴۰۱**

- ☐ ا. ابوحنیفه ☒ ب. مالک بن انس ☐ ج. احمد بن حنبل ☐ د. شافعی

۲. امام صادق (ع) در موضوع لغت و ادبیات عرب، مردم را به چه کسی ارجاع می داد؟ **ج ۳۶۲**

- ☐ ا. زراره ☐ ب. حرمان ☒ ج. ابان بن تغلب ☐ د. مؤمن طاق

۳. بنی امیه برای تأمین مقاصد سیاسی خود کدام جهت فکری را به وجود آورده بودند؟ **د ۳۳۵**

- ☐ ا. معتزله ☐ ب. قدریه ☐ ج. مجسمه ☒ د. مرجئه

۴. دوران کدام یک از خلفای زیر، دوران فتح و پیروزی مسلمانان در نبرد با کفار بود؟ **ب ۳۱۲**

- ☐ ا. عمر بن عبدالعزیز ☒ ب. ولید بن عبدالملک ☐ ج. هشام بن عبدالملک ☐ د. یزید بن عبدالملک

تشریفی

۱. دو شاهد قرآنی ارائه نمایید که پیامبرانی در کودکی به مقام پیامبری رسیدند. **۵۳۵**

قرآن درباره حضرت یحیی (ع) و رسالت او در دوران کودکی که به مقام پیامبری برگزیده شده، می فرماید: ما فرمان نبوت را در کودکی به او داریم ۲. حضرت عیسی (ع) در همان روزهای نخستین تولد، زبان به سخن گشود و از مادر خود که به قدرت الهی بدون ازدواج باردار شده است و به این جهت مورد تهمت و اهانت قرار گرفته بود به شدت دفاع کرد؛ در صورتی که این گونه سخن گفتن با این محتوا در شأن انسان-های بزرگ است.

۲. چهار مورد از اهداف مأمون در ترجمه کتاب های یونانی را بنویسید. **۵۰۰**

۱. برای اینکه خود را مسلمانی طرفدار علم و دانش قلمداد کند و از این طریق امتیاز و وجهه ای کسب کند ۲. یک نوع سرگرمی برای مردم در برابر مشکلات اجتماعی و خفقان سیاسی درست کند ۳. جلب افکار اندیشمندان و متفکران جامعه اسلامی به سوی خود و در نتیجه تقویت پایه های حکومت بود ۴. باز کردن دکانی در برابر مکتب علمی اهل بیت (ع) و بدین وسیله مشتریان آن مکتب را کم کند و از فروغ آن بکاهد ۵. او می خواست اثبات کند که دستگاه خلافت بنی عباس شایستگی حکومت بر کشورهای ایران روم و مصر را دارد. ۶. او می خواست اثبات کند که دستگاه خلافت بنی عباس شایستگی حکومت بر کشورهای ایران، روم و مصر را دارد.

۳. موضع علویان در برابر مأمون و سیستم حکومتش را همراه با دلیل تبیین کنید. **۴۸۴**

علویان طبیعی بود که نه تنها به خلافت مأمون که به خلافت هیچ یک از عباسیان تن در نمی دادند؛ زیرا خود کسانی را داشتند که به مراتب سزاوارتر از عباسیان برای تصدی حکومت بودند. به علاوه مأمون به دودمانی تعلق داشت که قلوب خاندان علی (ع) از دست رجال آن چرکین بود و آنان از بنی امیه زجر و آزار و شکنجه دیده بودند. برای مأمون همین لکه ننگ کافی بود که فرزند رشید بود که درخت خاندان نبوت را از شاخ و برگ برهنه کرد و نهال وجود چند تن از امامان را از ریشه برافکند.

۴. أ. امام موسی کاظم علیه السلام با چه شرطی با وزارت علی بن یقطین موافقت کرد؟ ب. امام در برابر قبول شرط چه چیزهایی را برای علی بن یقطین تضمین کرد؟
أ. امام علیه السلام فرمود: باید تضمین کنی که هر وقت یکی از شیعیان ما به تو مراجعه کرد هر کاری و نیازی داشته باشد انجام بدهی و برای او عزت و احترام قائل شوی. ب. امام علیه السلام هم فرمود: سه چیز برای تو تضمین می کنم ۱. هرگز با شمشیر کشته نشوی ۲. هرگز تهدیدت نگردي ۳. هیچ وقت زندانی نشوی. ۴۵۲

۵. أ. چه کسی «نهضت فغ» را تشکیل داد و عامل آن چه بود؟ ب. امام جواد علیه السلام درباره فاجعه دلخراش فغ چه فرمود؟ ۴۲۵

أ. نهضت فغ به رهبری یکی از نوادگان امام حسن مجتبی علیه السلام به نام حسین صاحب فغ شکل گرفت.

عامل آن سخت گیری های هادی عباسی نسبت به بنی هاشم و فرزندان علی علیه السلام بود. او حق سادات و بنی هاشم را که از زمان خلافت مهدی از بیت المال پرداخت می شد قطع کرد و رعب و وحشت شدیدی در میان آنان به وجود آورد و دستور داد آنان را در مناطق مختلف بازداشت نموده و روانه بغداد کردند. ب. امام جواد علیه السلام فرمود: پس از فاجعه کربلا هیچ فاجعه ای برای ما بزرگ تر از فاجعه فغ نبوده است.

۶. دو شاهد و دلیل ذکر کنید که قیام زید با اجازه و موافقت حضرت صادق علیه السلام بوده است؟ ۴۰۸

۱. امام رضا علیه السلام در پاسخ مأمون فرمود: پدرم موسی بن جعفر علیه السلام نقل کرد که از پدرش جعفر بن محمد علیه السلام شنیده بود که می گفت: زید برای قیامش با من مشورت کرد من به او گفتم: «عمو جان اگر دوست داری که همان شخص به دار آویخته در کناسه کوفه باشی راه تو همین است و موقعی که زید از حضور امام صادق علیه السلام بیرون رفت امام فرمود: وای به حال کسی که ندای او را بشنود و به یاری او نشتابد». ۲. امام صادق علیه السلام در گفتگو با یکی از یاران زید که در رکاب او شش تن از سپاه امویان را کشته بود فرمود: خداوند مرا در این خون ها شریک گرداند. به خدا سوگند عمویم زید روش علی علیه السلام و یارانش را در پیش گرفت ۳. زید از معتقدان به امامت حضرت صادق علیه السلام بوده است چنان که از او نقل شده است که می گفت: جعفر امام ما در حلال و حرام است.

۷. چهار مورد از عوامل سقوط سلسله امویان را نام ببرید. ۳۷۸

۱. نظام حکومت اسلامی از زمان معاویه به بعد به رژیم استبدادی موروثی فردی مبدل گردید ۲. درآمد دولت که می بایست به مصرف کارهای عمومی می رسید و نیز غنیمت های جنگی که از آن مجاهدان بود خاص حکومت شد و آنان این مال ها را صرف تجمل و خوش گذرانی خود کردند ۳. دستگیری، زندانی کردن، شکنجه، کشتار و گاه قتل عام متداول شد ۴. تا پیش از آغاز حکومت امویان گرچه فقه شیعه مورد توجه نبود و ائمه شیعه که عالم به همه احکام اسلام بودند مرجع فقهی شناخته نمی شدند.

۸. چهار مورد از عوامل جنبش علمی در زمان امام صادق علیه السلام را نام ببرید. ۳۵۴

۱. آزادی و حریت فکر و عقیده در اسلام ۲. محیط آن روز، کاملاً مذهبی بود و مردم تحت تأثیر انگیزه های مذهبی بودند و تشویق های پیامبر به کسب علم و تعلیم و تعلم عامل اصلی این نهضت علمی بود ۳. اقوام و مللی که اسلام را پذیرفته بودند نوعاً دارای سابقه فکری و علمی بودند و آنها به منظور درک عمیق تعلیمات اسلام، به تحقیق و جستجو و تبادل نظر می پرداختند ۴. تسامح دینی با همزیستی مسالمت آمیز با غیر مسلمانان مخصوصاً با اهل کتاب.

۹. شبهه: علت جلوگیری از نقل احادیث پیامبر صلی الله علیه و آله آمیخته نشدن احادیث با آیات قرآن مجید است. به این شبهه دو پاسخ بدهید. ۳۲۸

روزی که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله زندگی را بدرود گفت، تمام آیات و سوره های قرآن مضبوط و معین شده بود و نویسندگان وحی و قاریان قرآن با حافظه های قوی خود تمام قرآن را حفظ کرده بودند و آیات و سوره های قرآن چنان معین و مشخص شده بود که احدی نمی توانست حرفی از قرآن را برداشته یا اضافه کند. با این وضع آیا نوشتن احادیث لطمه ای بر قرآن وارد می ساخت؟ ۲. قرآن مجید از نظر فصاحت و بلاغت، روانی سلامت و جذایت و جمله بندی طوری است که هیچ کلام و نوشته ای به آن شباهت ندارد و هیچ کلامی قابل اشتباه با قرآن نیست ۳. انگیزه سیاسی هم در این جلوگیری دخالت داشت. می خواستند با این کار، امتیاز بزرگی را که آن روزها نصیب امیرمؤمنان شده بود، از بین ببرند.